

Brüsszel, 2022.10.24.
COM(2022) 539 final

2022/0331 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a 389/2012/EU rendeletnek a jövedéki termékeket kereskedelmi célból tagállamok között szállító gazdasági szereplőkre vonatkozó elektronikus nyilvántartásokban tárolt információk cseréje tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A jövedéki termékek EU-n belüli kereskedelmi szállítása abban az esetben lehetséges, ha a jövedéki adót felfüggesztették (a továbbiakban: jövedékiadó-felfüggesztés), vagy ha a jövedéki termékeket valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátották, majd kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállítják (a továbbiakban: jövedékiadó-fizetés). Az (EU) 2020/263 európai parlamenti és tanácsi határozat¹ 1. cikkében említett számítógépes rendszer jelenleg csak a jövedékiadó-felfüggesztéssel végzett szállítások nyomon követésére szolgál. Az e szállításokban érintett gazdasági szereplők típusait a 2008/118/EK tanácsi irányelv² hozta létre és határozza meg.

Az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv³ V. fejezete értelmében 2023. február 13-tól a jövedékiadó-fizetéssel végzett szállításokat is a számítógépes rendszer segítségével követik nyomon. A jövedékiadó-fizetéssel végzett szállításokban érintett gazdasági szereplők konkrét típusait az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv hozta létre és határozza meg.

A 389/2012/EU tanácsi rendelet⁴ megteremtette a tagállamok közötti közigazgatási együttműködés jogalapját. Minden tagállam elektronikus adatbázist vezet, amely tartalmazza a jövedéki termékeket szállító gazdasági szereplők adatainak nyilvántartásait. A tagállamok a közigazgatási együttműködés keretében a Bizottság által működtetett központi nyilvántartással kizárólag a jövedékiadó-felfüggesztéssel érintett árukat szállító gazdasági szereplőkre vonatkozóan cserélnek adatokat e nyilvántartásokból.

A 389/2012/EU tanácsi rendelet 19. cikke alapján a tagállamok 2023. február 13-tól ugyanezen elektronikus adatbázisban vezetik a jövedékiadó-fizetéssel végzett szállításokban részt vevő gazdasági szereplők adatainak nyilvántartásait is. Ezeket a gazdasági szereplőket az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv igazolt feladókként és igazolt címzetteként határozza meg.

E javaslat értelmében a tagállamok összehangolják a jövedékiadó-felfüggesztés mellett áruszállítást végző gazdasági szereplők adatainak cseréjére vonatkozó eljárást a jövedékiadó-fizetéssel árukat szállító gazdasági szereplők adatainak cseréjére vonatkozó eljárással.

Ez az összehangolás hozzájárul a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékek szállításával kapcsolatos nyomon követés teljes körű digitalizációjához, továbbá javítja az adócsalás elleni küzdelmet.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/263 határozata (2020. január 15.) a jövedéki termékek szállításának és felügyeletének számítógépesítéséről (HL L 58., 2020.2.27., 43. o.).

² A Tanács 2008/118/EK irányelve (2008. december 16.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 9., 2009.1.14., 12. o.).

³ A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.).

⁴ A Tanács 389/2012/EU rendelete (2012. május 2.) a jövedéki adók területén való közigazgatási együttműködésről és a 2073/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 121., 2012.5.8., 1. o.).

E javaslat ezenkívül egy hatályát vesztő rendelet hivatkozásait is lecseréli. Konkrétabban a 389/2012/EU tanácsi rendeletben hivatkozott 684/2009/EK bizottsági rendeletről⁵ van szó. Az említett rendelet 2023. február 13-án hatályát veszti, és helyébe az (EU) .../... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a lábjegyzetben említett rendelet számát] felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁶ lép. Ez a javaslat a régi rendeletre való hivatkozást az új rendeletre való hivatkozásra cseréli.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat kapcsolódik az (EU) 2020/262 tanácsi irányelvhez, amely meghatározza a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékek szállítását.

E javaslat célja kiterjeszteni a 389/2012/EU tanácsi rendelet 15., 19. és 20. cikkének hatályát annak érdekében, hogy a tagállamok minden gazdasági szereplőre vonatkozóan végezzenek információcserét, ne csak azokra vonatkozóan, amelyek jövedékiadó-felfüggesztés mellett szállítanak jövedéki termékeket.

E javaslat kapcsolódik továbbá az (EU) 2020/262 tanácsi irányelvhez, ugyanis a 684/2009/EK bizottsági rendelet helyébe lépő (EU) .../... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a rendelet számát] felhatalmazáson alapuló rendelet az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv alapján elfogadott jogi aktus.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a módosítás kifejezetten technikai jellegű, ezért nincs hatással más uniós szakpolitikákra.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat alapját az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 113. cikke képezi. Az említett cikk értelmében a Tanácsnak az Európai Parlamenttel, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag rendelkezéseket kell elfogadnia a közvetett adózás területére vonatkozó tagállami szabályok harmonizálására vonatkozóan.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Mivel a javaslat nem tartozik az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok nem tudják megvalósítani, azok európai uniós szinten jobban megvalósíthatók. A 389/2012/EU tanácsi rendelet harmonizált szabályokat állapít meg a jövedéki termékek tagállamok közötti szállításának zökkenőmentes lebonyolítása érdekében végzett adatszereire vonatkozóan, amelyek hiányában a tagállamok adott esetben kétoldalúan határoznának meg ilyen szabályokat, így azok eltérőek lennének az egyes tagállamok között.

⁵ A Bizottság 684/2009/EK rendelete (2009. július 24.) a 2008/118/EK tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításához kapcsolódó számítógépes eljárások tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 197., 2009.7.29., 24. o.).

⁶ A Bizottság (EU) .../... felhatalmazáson alapuló rendelete (...) az (EU) 2020/262 tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek szállításával összefüggésben kicserélt okmányok szerkezetének és tartalmának, valamint a termékek jellegéből eredő károsodások határértékeinek megállapítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L ...) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a számot és a HL-hivatkozást].

E javaslat a meglévő adatcsere-eljárások alkalmazási körét kiterjeszti a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékeket szállító gazdasági szereplőkre.

- **Arányosság**

A javasolt módosítás nem lép túl a szóban forgó problémák kezeléséhez és ezen keresztül a belső piac megfelelő és hatékony működése vonatkozásában a Szerződésben előírt célok eléréséhez szükséges mértéken.

A javaslat összhangban van az arányosságnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdésében kifejtett elvével.

A javaslat célja az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv V. fejezetének 2. szakasza alapján jövedéki termékeket szállító gazdasági szereplőkkel kapcsolatos, a nemzeti nyilvántartásokban tárolt adatoknak a központi nyilvántartással való cseréjére vonatkozó tagállami kötelezettség bevezetése. E javaslat hiányában nem lehetséges a teljes körű információcsere, ami hátrányos a gazdasági szereplők adminisztratív terhei, a csalás kockázata és az illetékes tagállami hatóságok közötti közigazgatási együttműködés szempontjából.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Tanácsi rendelet.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Hatásvizsgálat**

A hatásvizsgálat a 2008/118/EK irányelv átdolgozásához készült. A jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezéseket meghatározó 2008/118/EK tanácsi irányelvet, amely az egyértelműség érdekében több alkalommal jelentős mértékben módosult, végül az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezte. Az átdolgozásra irányuló javaslatot egy, a 2008/118/EK tanácsi irányelvre vonatkozó hatásvizsgálat kísérte, amelyben bizonyos területek kiemelt figyelmet kaptak; ilyen terület volt a szabad forgalomba bocsátott jövedéki termékek EU-n belüli szállítására vonatkozó eljárás automatizálása. Az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv foglalkozik a szabad forgalomba bocsátott jövedéki termékek szállításának számítógepesítésével, amelyről a 2008/118/EK irányelv nem rendelkezik.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A 2008/118/EK irányelv értékelésére a Bizottság Célravezető és hatáson szabályozás (REFIT) programjának keretében került sor.

- **Alapjogok**

Ez a javaslat a 389/2012/EU rendeletben foglalt, az adatvédelemre vonatkozó meglévő rendelkezés által tiszteletben tartja az alapvető jogokat, különösen a magánélet tiszteletben tartásához való jogot.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az uniós költségvetésből további forrásokra nem lesz szükség.

5. EGYÉB ELEMEK

• A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

A javaslat a 389/2012/EU rendelet 15. cikke (1) bekezdése d) pontjának hatályát – amely rendelkezés a szükséges információk cseréjére kötelezi a tagállamokat abban az esetben, ha a jövedékiadó-felfüggesztés mellett végzett szállítás során a jövedéki termékek teljesen megsemmisülnek vagy helyrehozhatatlanul károsodnak – kiterjeszti a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékek szállítására.

Az (EU) .../... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a rendelet számát] felhatalmazáson alapuló rendelet hatályon kívül helyezi és felváltja a 684/2009/EK bizottsági rendeletet. A javaslat a módosuló rendelet 19. cikke (2) bekezdésének c) pontjában szereplő, a 684/2009/EK bizottsági rendelet II. mellékletében található 11. kódlistájára vonatkozó hivatkozást az (EU) .../... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a rendelet számát] felhatalmazáson alapuló rendelet II. mellékletében található 10. kódlistájára való hivatkozásra cseréli.

A javaslat a 389/2012/EU rendelet 19. cikke (4) bekezdésének hatályát – amely rendelkezés értelmében a tagállamok kötelesek egy központi nyilvántartáson keresztül információkat cserélni a jövedéki termékeket jövedékiadó-felfüggesztés mellett szállító gazdasági szereplőkkel kapcsolatos nemzeti nyilvántartásaikból – kiterjeszti a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékek szállítására.

A 389/2012/EU rendelet 20. cikke (1) bekezdésének első mondata utal arra a lehetőségre, hogy a jövedékiadó-felfüggesztés mellett jövedéki termékeket szállító gazdasági szereplők elektronikus úton kapjanak visszaigazolást jövedéki számuk érvényességéről. A javaslat oly módon egészíti ki a rendelkezés hatályát, hogy e lehetőség a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékeket szállító gazdasági szereplők jövedéki számaira is vonatkozzon.

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a 389/2012/EU rendeletnek a jövedéki termékeket kereskedelmi célból tagállamok között szállító gazdasági szereplőkre vonatkozó elektronikus nyilvántartásokban tárolt információk cseréje tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 113. cikkére, tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére¹,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv³ 36. cikke értelmében a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott és kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékek szállításának elektronikus egyszerűsített adminisztratív okmány kíséretében kell történnie. Az említett cikk tehát kiterjeszti az (EU) 2020/263 európai parlamenti és tanácsi határozat⁴ szerinti, a jövedéki termékek szállításának nyomon követésére szolgáló, a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításának nyomon követésére használt számítógépes rendszer alkalmazását a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott, majd kereskedelmi forgalmazás céljából egy másik tagállam területére szállított jövedéki termékek nyomon követésére. A számítógépes rendszer használatának e kiterjesztése 2023. február 13-tól alkalmazandó.
- (2) A számítógépes rendszer használatának említett kiterjesztésével összhangban a 389/2012/EU rendelet 15. cikke (1) bekezdése d) pontjának, 19. cikke (4) bekezdése első albekezdésének és 20. cikke (1) bekezdésének hatályát ki kell terjeszteni minden érintett jövedéki termékre, függetlenül attól, hogy történt-e jövedékiadó-felfüggesztés.
- (3) A 389/2012/EU rendelet 19. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében a tagállamok elektronikus nyilvántartásainak tartalmazniuk kell az engedélyben szereplő termékekre vonatkozóan a jövedéki termék kategóriáját (KAT.) és/vagy a jövedéki termék kódját

¹ HL C [...], [...], [...]. o.

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/263 határozata (2020. január 15.) a jövedéki termékek szállításának és felügyeletének számítógépesítéséről (HL L 58., 2020.2.27., 43. o.).

(JTK) a 684/2009/EK bizottsági rendelet⁵ II. mellékletében található 11. kódlista szerint. Ugyanakkor 2023. február 13-tól a 684/2009/EK bizottsági rendelet helyébe az (EU) .../... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a lábjegyzetben említett rendelet számát] felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁶ lép. Az egyértelműség érdekében helyénvaló úgy módosítani a 389/2012/EU rendelet 19. cikke (2) bekezdésének c) pontját, hogy tükrözze az említett rendelet felváltását.

- (4) Mivel e rendelet célja a valamely tagállam területén szabad forgalomba bocsátott, majd egy másik tagállam területére kereskedelmi forgalmazás céljából szállított árukat szállító gazdasági szereplőkre vonatkozó, az egyes tagállamok által elektronikus nyilvántartásokban tárolt információk cseréjének biztosítása, a tagállamok nem tudják e célt kielégítően megvalósítani, ugyanakkor az intézkedésnek, azaz a számítógépes rendszer tagállamok közötti összehangolt működése biztosításának a terjedelméből adódóan az Unió szintjén e cél jobban megvalósítható, ezért az Unió intézkedéseket fogadhat el a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a célkitűzése eléréséhez szükséges mértéket.
- (5) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, különösen a személyes adatok védelméhez való jogot. Az ilyen adatok e rendelet keretében történő feldolgozása nem lépi túl a tagállamok jogos költségvetési érdekeinek védelme szempontjából szükséges és arányos mértéket.
- (6) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor az európai adatvédelmi biztossal.
- (7) Annak érdekében, hogy e rendelet alkalmazásának kezdőnapja igazodjon az (EU) 2020/262 irányelv V. fejezete 2. szakasza alkalmazásának kezdőnapjához, valamint hogy a tagállamoknak elegendő idejük legyen felkészülni az e rendeletből eredő változásokra, indokolt úgy rendelkezni, hogy e rendelet 2023. február 13-tól legyen alkalmazandó.
- (8) A 389/2012/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 389/2012/EU rendelet módosításai

A 389/2012/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 15. cikk (1) bekezdésének d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

⁵ A Bizottság 684/2009/EK rendelete (2009. július 24.) a 2008/118/EK tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításához kapcsolódó számítógépes eljárások tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 197., 2009.7.29., 24. o.).

⁶ A Bizottság (EU) .../... felhatalmazáson alapuló rendelete (...) az (EU) 2020/262 tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek szállításával összefüggésben kicserélt okmányok szerkezetének és tartalmának, valamint a termékek jellegéből eredő károsodások határértékeinek megállapítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L ...) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a számot és a HL-hivatkozást].

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

„d) ha a jövedéki termék teljesen megsemmisült, vagy helyrehozhatatlanul károsodott;”.

2. A 19. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) az engedélyben szereplő termékekre vonatkozóan a jövedéki termék kategóriája (KAT.) és/vagy a jövedéki termék kódja (JTK) az (EU) .../... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a rendelet számát] felhatalmazáson alapuló rendelet* II. mellékletében található 10. kódlista szerint;

* A Bizottság (EU) .../... felhatalmazáson alapuló rendelete (...) az (EU) 2020/262 tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek szállításával összefüggésben kicserélt okmányok szerkezetének és tartalmának, valamint a termékek jellegéből eredő károsodások határértékeinek megállapítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L ...) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a számot és a HL-hivatkozást].”;

b) a (4) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv* IV. fejezetében és V. fejezetének 2. szakaszában említett jövedéki termékeket szállító gazdasági szereplőkre vonatkozóan az e cikk (2) bekezdésében említett nemzeti nyilvántartásokban szereplő információk tekintetében egy központi nyilvántartáson keresztül automatikus adatszerét kell folytatni.”

* A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.)”

3. A 20. cikk (1) bekezdésében az első mondat helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság gondoskodik arról, hogy az (EU) 2020/262 irányelv IV. fejezetében és V. fejezetének 2. szakaszában említett jövedéki termékek szállításában közreműködő személyek elektronikus úton visszaigazolást kaphassanak az e rendelet 19. cikkének (4) bekezdésében említett központi nyilvántartásban tárolt jövedéki számok érvényességéről.”

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2023. február 13-tól kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*